

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

1. สื่อโทรทัศน์และการเสนอข่าว

ปัจจุบันข่าวมีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์มากขึ้น ข่าวสามารถตอบสนองความต้องการในสังคมสมัยใหม่ที่มีการต่อสู้ คืบคลาน และแข่งขันกันเพื่อชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เพื่อมีความรู้กว้างขวางและเพื่อการปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

สมัยก่อนมนุษย์ รับ-ส่ง ข่าวสารด้วยการบอกเล่าปากต่อปาก และการเขียนถึงกันโดยตรง เมื่อสังคมมีความทันสมัย สลับซับซ้อน มีกิจกรรมหลากหลายและประกอบไปด้วยคนจำนวนมาก ชีวิตสังคมสมัยใหม่จึงเป็นชีวิตที่ขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และการสื่อสารที่รวดเร็วด้วย การสื่อสารมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ จึงพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการการสื่อสารที่ทันต่อเหตุการณ์และกว้างไกล

สื่อโทรทัศน์นับเป็นสื่อมวลชนที่มีความสำคัญไม่แพ้สื่อมวลชนประเภทอื่นด้วยคุณลักษณะที่สามารถทำให้ผู้รับสารจำนวนมาก ที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศมองเห็นภาพที่เคลื่อนไหวและได้ยินเสียงไปพร้อม ๆ กัน ทั้งสามารถแพร่ภาพและเสียงไปได้ในระยะเวลาไกลด้วยเวลาอันรวดเร็ว สามารถสร้างแรงจูงใจ สร้างทัศนคติ และเสนอเรื่องราวของปัญหาต่าง ๆ ได้ดี (ณรงค์ สมพงษ์, 2535 : 238)

สื่อโทรทัศน์มีแนวโน้มที่จะให้ข่าวสารมากขึ้น เพื่อให้ผู้ชมได้รับรู้ข่าวสารได้ทันเหตุการณ์ ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีทางการสื่อสาร ทำให้การเสนอข่าวสารทางสื่อโทรทัศน์กระทำได้อย่างรวดเร็ว ใกล้เคียงกับเวลาที่เหตุการณ์เกิดขึ้นแล้วหรือขณะที่เกิดเหตุการณ์ด้วยซ้ำ ประชาชนจึงรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากยิ่งขึ้น (ประจวบ อินอ้อด, 2531 : 101)

จากเดิมสถานีโทรทัศน์มีเพียงข่าวราชการเสนอเพียงวันละครั้ง แต่ปัจจุบันแต่ละสถานีได้แข่งขันกันเสนอข่าวเพิ่มมากขึ้น เริ่มตั้งแต่ข่าวภาคเช้า ข่าวภาคกลางวัน ข่าวภาคค่ำ นอกจากนี้บางสถานี เช่น สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 เสนอข่าวสั้นทุกต้นชั่วโมงจนถึงเวลา 24.00 น.

ปัจจุบันประเทศไทยมีสถานีโทรทัศน์ที่สามารถออกอากาศให้ผู้ชมได้รับสัญญาณได้ทั่วประเทศจำนวน 6 สถานี คือ

1) สถานีโทรทัศน์สีช่อง 3 เริ่มทำการแพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2513 โดยเอกชนเป็นผู้ดำเนินการร่วมกับสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

2) สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 5 เริ่มทำการแพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2501 กองทัพบกเป็นผู้ดำเนินการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงกลาโหม

3) สถานีโทรทัศน์สีช่อง 7 เริ่มทำการแพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ เมษายน พ.ศ. 2510 เอกชนเป็นผู้ดำเนินการร่วมกับสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

4) สถานีโทรทัศน์สีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. แพร่ภาพออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2498 โดยใช้ชื่อนี้ว่าไทยทีวีช่อง 4 ปัจจุบันดำเนินการในรูปแบบของรัฐวิสาหกิจอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักนายกรัฐมนตรี

5) สถานีโทรทัศน์สีแห่งประเทศไทยช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ เป็นสื่อโทรทัศน์ที่รัฐดำเนินการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักนายกรัฐมนตรี เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2528 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นสถานีโทรทัศน์แห่งชาติ ทำหน้าที่ให้ความรู้ การศึกษา เผยแพร่ข่าวสาร การประชาสัมพันธ์และสนับสนุนนโยบายของรัฐ *

6) สถานีโทรทัศน์เสรี ไอทีวี (ITV - Interdependent Television) เริ่มแพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 โดยบริษัทสยามอินโฟเทนเมนท์จำกัด ซึ่งได้รับอนุมัติสัมปทานจากสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้เป็นผู้ดำเนินการสถานีโทรทัศน์ระบบ ยูเอชเอฟ (UHF)

ในรอบหลายปีที่ผ่านมา รายการโทรทัศน์ของไทยได้พัฒนารูปแบบรายการและวิธีการนำเสนอให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าของโลกตลอดเวลา ในจำนวนรายการโทรทัศน์หลาย ๆ รายการนั้น รายการข่าวเป็นรายการประเภทหนึ่งที่ได้รับการพัฒนาและมีการแข่งขันกันนำเสนอเพื่อให้ผู้ชมได้รับประโยชน์มากที่สุด ทั้งรูปแบบการจัดและการผลิตรายการข่าว อาศัยกลยุทธ์ของการจัดและการนำเสนอในรูปแบบที่แตกต่างกันเพื่อดึงดูดผู้ชม

โดยทั่วไปสิ่งที่จะนำมาเป็นข่าวเพื่อนำเสนอทางสื่อโทรทัศน์นั้น ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 3 ประการ คือ

* ข้อ 1 – 5 ใช้ข้อมูลจาก “ความเป็นมาสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์”, 2537 : 1

1) เหตุการณ์ (Events) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นทั้งโดยคาดหมาย และไม่ได้คาดหมาย ทั้งที่เป็นสิ่งที่ดีและร้าย และเกิดขึ้นโดยปกติและไม่ปกติ ข้อมูลที่นำมาเสนอเป็นข่าวจะพุ่ง เล็งไปที่สิ่งที่เกิดขึ้น เช่น ไฟไหม้ ภัยน้ำท่วม เครื่องบินตก น้ำท่วม และข่าวอาชญากรรม เป็นต้น

2) ข้อเท็จจริง (Facts) หมายถึง ความเป็นจริงในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่อยู่ในความสนใจ ของคนทั่วไปและมีหลักฐานอ้างอิงที่เชื่อถือได้ เช่น ผลการประชุม ผลการวิจัย โครงการต่าง ๆ การค้นพบสิ่งใหม่ ๆ เป็นต้น

3) ข้อคิดเห็น (Opinions) หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลสำคัญหรือของบุคคลทั่วไปในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงภายในสังคม ข้อคิดเห็นของแต่ละบุคคล จะเหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้ เช่น นักการเงินการธนาคารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหา เศรษฐกิจ เป็นต้น

สิ่งที่เป็เหตุการณ์ ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นนั้นไม่จำเป็นต้องเป็น ข่าวเสมอไป สิ่ง

ต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นข่าวได้เมื่อผู้สื่อข่าวเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่และอยู่ในความสนใจของ ผู้คนในวงกว้างก็นำมาเผยแพร่ทางสื่อมวลชนที่ตนรับผิดชอบ (สุรินทร์ แปลงประสพโชค, 2537 ข : 1)

2. ปัจจัยของผลสัมฤทธิ์ของการ รับ - ส่ง ข่าวสารทางสื่อมวลชน

สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สื่อข่าวนำมาเผยแพร่ทางสื่อมวลชนนั้น ไม่ใช่สำหรับผู้รับข่าวสารจำนวนมาก ที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศจะสามารถรับและเข้าใจเนื้อหาของข่าวสารได้เหมือนกันหมด เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo อ้างถึงใน ธีววรรณ ประกอบผล, 2529 : 271) เชื่อว่า ผลสัมฤทธิ์ของการ รับ- ส่ง ข่าวสารขึ้นอยู่กับคุณสมบัติขององค์ประกอบของกระบวนการ สื่อสาร 5 ประการ คือ

1) ทักษะในการสื่อสาร (Communication Skills) หมายถึง ความชำนาญ ความถนัด ความสามารถในการสื่อสาร ทักษะในการสื่อสารมีลักษณะเป็นทักษะเชิงวจนะ (Verbal Skills) มีอยู่ 5 อย่าง คือ

- 1.1) การพูด
- 1.2) การเขียน
- 1.3) การฟัง

1.4) การอ่าน

1.5) การคิดหรือการใช้เหตุผล

ทักษะด้านการพูดและการเขียนเป็นทักษะเกี่ยวกับผู้ส่งสารที่จะต้องเข้ารหัสสารที่จะส่งไปยังผู้รับสาร ส่วนทักษะด้านการอ่านและการฟังเป็นทักษะเกี่ยวกับผู้รับสารที่จะต้องถอดรหัสของข่าวสารที่รับเข้ามาแล้วตีความเป็นข่าวสารที่สามารถเข้าใจความหมายได้

2) ทักษะคติ (Attitudes) ประกอบด้วยความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทักษะคติของแต่ละบุคคลอาจเหมือนหรือผิดแผกแตกต่างกัน สามารถให้คุณและโทษต่อการสื่อสารได้

3) ระดับความรู้ (Knowledge Level) สามารถพิจารณาได้ 2 ประการ คือ ประการแรก หมายถึง ความรู้ตามคุณวุฒิที่บุคคลหนึ่งได้เล่าเรียนมาจากระบบการทางการศึกษา และอีกประการหนึ่งหมายถึง ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการสื่อสาร การสื่อสารจะมีประสิทธิภาพดีมาน้อยเพียงไร ผู้ส่งสารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข่าวสารนั้น และจะต้องพยายามเรียนรู้ประสบการณ์การสื่อสารของผู้รับสารด้วย

4) ระบบสังคม (Social System) ระบบสังคมเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่และตำแหน่ง

ให้แก่ผู้ส่งสารและผู้รับสารแต่ละคน และมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารของผู้รับสารด้วย

5) ระบบวัฒนธรรม (Culture) ระบบวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดวิถีการดำเนินชีวิตของผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งในสังคมที่มีวัฒนธรรมต่างกันย่อมใช้ภาษาและวิธีในการสื่อสารแตกต่างกัน

นอกจากนี้ประสิทธิผลของการสื่อสารยังขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถทางภาษาของผู้ส่งสารและผู้รับสารด้วยคือ ผู้ส่งสารรู้จักใช้ภาษาอย่างไร ใช้ได้เหมาะสมกับสารและผู้รับสารเพียงไร ขณะเดียวกันผู้รับสารรู้จักใช้ภาษามากน้อยเพียงไร ตีความภาษาได้ผิวเผินหรือลึกซึ้งเพียงไร ผู้ส่งสารและผู้รับสารต้องรู้ภาษาเดียวกันจึงจะสื่อสารกันรู้เรื่อง (ดวงมน จิตรจันทน์, 2537 : 47)

3. ความสำคัญของภาษากับการสื่อข่าวทางสื่อโทรทัศน์

เป็นที่ทราบกันแล้วว่ามนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียนก็ตาม มนุษย์ในแต่ละสังคมจะมีภาษาใช้เฉพาะกลุ่มของตนเอง และสามารถเข้าใจความหมายกันได้ตามระบบของภาษาเฉพาะคนในกลุ่มนั้น ๆ แต่ไม่ใช่ว่าผู้

ที่เป็นเจ้าของภาษาเองจะสามารถใช้ภาษาได้ดีและถูกต้องเหมือนกันหมดทุกคน บางคนใช้ภาษาได้ตามระบบของภาษาที่แสดงว่าเจ้าของภาษาย่อมรู้โครงสร้างของภาษาของตัวเองดี แต่เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นความรู้ที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวเป็นความรู้ที่เกิดจากการเลียนแบบ ผู้ที่พูดหรือใช้ภาษาของตนอาจจะไม่สามารถอธิบายได้ว่าใช้ภาษาถูกหรือผิดอย่างไร หรือมีข้อบกพร่องอย่างไร (ดวงมน จิตรจ้านงค์ และอาภาพรรณ วรณโชติ, 2535 : 4)

ยี่งปัจจุบันสื่อมวลชนโดยเฉพาะโทรทัศน์เข้ามามีบทบาทในการสื่อสารของมนุษย์มากขึ้น บุคคลที่ใช้สื่อมวลชนเป็นสื่อในการสื่อสารจึงควรระมัดระวังการใช้ภาษาให้มาก เพราะผู้ส่งข่าวสารผ่านสื่อมวลชนหนึ่งคนจะมีผลต่อผู้รับข่าวสารจำนวนมาก ดังที่ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ไว้ว่า สื่อวิทยุและโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้ดีที่สุด คนทุกวัย ทุกอาชีพ ที่อยู่ทุกหนทุกแห่ง แม้แต่ผู้ที่ไม่รู้หนังสือก็สามารถรับข่าวสารจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์ได้ ดังนั้นการใช้ภาษาไทยทางสื่อเหล่านี้ถ้าผิดพลาดก็เท่ากับกระจายความไม่ถูกต้องของภาษาไปสู่คนจำนวนมาก (ชวน หลีกภัย, 2537 อ้างถึงใน ปริศรา ดันดินาคม, 2538 : 20) หากการใช้ภาษาที่ผิดพลาดเกิดขึ้นเป็นประจำ ประชาชนก็จะเรียนรู้ภาษาจากสื่อมวลชนโดยไม่รู้ตัว และมักใช้ตามอย่างผิด ๆ ไปโดยอัตโนมัติ

กล่าวได้ว่า ทักษะทางภาษาเป็นปัจจัยสำคัญข้อหนึ่งในการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยในการเสนอข่าวของนักสื่อสารมวลชนโทรทัศน์นั้น กำลังเป็นที่จับตามองของนักการศึกษาและผู้รู้ทางการสื่อสารเป็นอย่างมาก เห็นได้จากทัศนะและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยในการเสนอข่าวทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์ที่น่าสนใจ คือ

สุรัตน์ นุมนนท์ (2517 : 166 - 167) ให้ข้อเสนอแนะว่า ภาษาที่ใช้ในการเสนอข่าวน่าจะมี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เป็นภาษาสำหรับผู้มีปัญญาฟัง และอีกแบบเป็นภาษาง่าย ๆ สำหรับคนทั่วประเทศฟัง นอกจากนี้โฆษกที่อ่านข่าวยังขาดความเป็นกันเองกับผู้ฟัง น่าจะได้มีการแก้ไข เพราะผู้ฟังนิยมฟังข่าวที่เข้าใจง่ายและมีความเป็นกันเอง

นิลวรรณ ปิ่นทอง (2517 : 166) ให้ข้อสังเกตว่า รูปแบบของการเสนอข่าวนั้นเย็นเยือกมาก การย่อกรองเอาแต่เนื้อหาสาระของข่าวก็จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนผู้ฟังข่าวมากขึ้น และอีกประการหนึ่งการใช้ภาษาของนักวิชาการและนักสื่อสารมวลชนกับประชาชนที่อยู่ในชนบทมักมีช่องว่างในการใช้ภาษามาก เนื่องจากความสามารถในการใช้ภาษาไม่เท่ากันทำให้เกิดปัญหาในการจับประเด็นของข่าว ดังนั้นฝ่ายผู้ส่งสารต้องคำนึงถึงผู้รับสารด้วยว่าจะรับได้อย่างถึถ้วนหรือได้รับประโยชน์จากสารที่สื่อออกไปหรือไม่

สุรินทร์ แปลงประสพโชค (2537 ข : 3) ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการเขียนข่าวนั้นควรใช้สำนวนง่าย ๆ เป็นถ้อยคำธรรมดาที่คนทั่วไปเข้าใจอย่างกระจ่างชัด แต่แต่ละประโยคควรจะสั้น

จันทน์ กุมลวิสัย (2517 : 156) ได้กล่าวถึงรูปประโยคภาษาไทยในการเสนอข่าวว่ามีรูปแบบเฉพาะ ควรใช้โครงสร้างที่ชัดเจน มีประธาน กริยาและกรรม ใช้ประโยคที่กะทัดรัดสั้นพอที่ผู้อ่านสามารถผ่อนคลายใจได้สะดวก

น่าสังเกตว่า ปัจจุบันการใช้ภาษาของสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของประชาชนมาก เพราะประชาชนจะเรียนรู้การใช้ภาษาจากสื่อเหล่านี้โดยไม่รู้ตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาไทยในการเสนอข่าวทางสื่อโทรทัศน์มี คำ สำนวน และประโยคใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย ประเทศไทยมีสื่อโทรทัศน์ของรัฐเพียงช่องเดียวคือ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 มีหน้าที่เป็นสื่อกลางในการให้การศึกษา ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ของรัฐ ตลอดจนรายงานข่าวที่มีผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชน (“ความเป็นมาสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์” , 2537 : 4) จึงสมควรศึกษาเรื่องการใช้ภาษาไทยในการเสนอข่าวทางสื่อโทรทัศน์ช่อง 11 ในปัจจุบันว่า ใช้โครงสร้างภาษาที่เอื้อต่อการสื่อสารหรือไม่อย่างไร และภาษาไทยที่ใช้ในการเสนอข่าวนั้นสามารถสื่อความหมายกับผู้ชมได้ตรงตามเป้าหมายหรือไม่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการใช้ภาษาไทยในการเสนอข่าวทางสื่อมวลชนประเภทโทรทัศน์ต่อไป

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เมื่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของคนยุคใหม่หรือที่เรียกกันติดปากว่ายุคข่าวสารไร้พรมแดนนั้น สื่อมวลชนได้เข้ามามีบทบาทต่อการรับรู้ข่าวสารของผู้คนมากขึ้น สื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ล้วนใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายทั้งสิ้น ไม่ว่าจะโดยการพูดหรือการเขียน

การใช้ภาษาของนักสื่อสารมวลชน เริ่มได้รับความสนใจจากนักภาษาและนักการสื่อสารมากขึ้น มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยของสื่อมวลชนในแง่มุมต่าง ๆ หลายเรื่อง ในส่วนของสื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์ ได้มีผู้สนใจทำการศึกษาวิจัยไว้ที่พอจะรวบรวมได้ดังนี้

รัฐจวน มินประดิษฐ์ (2513) ได้เสนอปฏิญญานิพนธ์เรื่อง “อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีฐานะแตกต่างกัน” โดยศึกษาในแง่อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า เด็กจะจดจำและเลียนแบบภาษาจากสื่อโทรทัศน์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะภาษาแสลง เด็กมักจะจดจำและนำไปใช้โดยไม่รู้กาลเทศะ

อารีย์รัตน์ คุณดี (2533) ได้เสนอปฏิญญานิพนธ์เรื่อง “ลักษณะภาษาไทยในงานแปลข่าวต่างประเทศที่เสนอทางสื่อมวลชนโทรทัศน์” โดยศึกษาเปรียบเทียบภาษาในต้นฉบับกับภาษาในฉบับแปล ผลการศึกษาพบว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการแปลมีลักษณะแตกต่างไปจากภาษาไทยทั่วไปคือใช้นามวลี “การ-วลี” ด้วยความถี่สูงกว่าภาษาไทยทั่วไป ใช้คำบุพบทเพื่อเชื่อมกลุ่มคำในประโยคด้วยความถี่สูงกว่าภาษาไทยทั่วไป และใช้ประโยคกรรมในรูปแบบเดียวกันกับประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ

พัชรินทร์ เสวตสุทธิพันธ์ (2536) เสนอปฏิญญานิพนธ์เรื่อง “การสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าวโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” โดยศึกษาทัศนคติของผู้ชมรายการโทรทัศน์ที่มีต่อรายการข่าวโทรทัศน์ และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวโทรทัศน์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจข่าวสารจากรายการข่าวโทรทัศน์ เพื่อติดตามข่าวสาร เพื่อผ่อนคลายอารมณ์ และเพื่อนำไปสนทนากับผู้อื่น โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อถือข่าวโทรทัศน์มากกว่าสื่ออื่น แต่มีความเห็นว่าควรปรับปรุงการเสนอข่าวโทรทัศน์ให้ดีขึ้นทั้งด้านเนื้อหาของข่าว ประเภทและปริมาณข่าว วิธีการนำเสนอ ตลอดจนการอ่านข่าวของผู้ประกาศให้ถูกต้องชัดเจนตามอักขระภาษาไทย

วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2537) เสนอรายงานวิจัยเรื่อง “ลักษณะภาษาไทยที่ใช้ผ่านสื่อมวลชนโทรทัศน์” โดยศึกษาภาษาไทยในรายการโฆษณา รายการข่าว รายการการศึกษา รายการสารคดีและรายการบันเทิง ผลการศึกษาพบว่าในส่วนของรายการข่าวลักษณะของประโยคในรายการข่าวเป็นประโยคที่มีความยาว เพราะข้อความข่าวที่รายงานใช้คำเชื่อมความเชื่อมประโยคเดียวให้ต่อเนื่องเป็นข้อความเดียวกัน ส่วนลักษณะเด่นของการใช้คำในรายการข่าวเป็นเรื่องของไวยากรณ์ คือ ใช้คำบุรุษสรรพนาม คำเชื่อมและคำขยาย การใช้คำศัพท์ในรายการข่าวส่วนใหญ่เกี่ยวกับเรื่องสังคม การเมือง เศรษฐกิจ อาชญากรรม การเกษตร และการกีฬา เป็นคำศัพท์ที่มีลักษณะเป็นทางการและเป็นคำศัพท์เทคนิคเฉพาะด้าน การออกเสียงพยัญชนะตัว ร

และ ล ออกเสียงไม่สม่ำเสมอเหมือนกับการออกเสียงพยัญชนะตัวอื่น ๆ ส่วนการออกเสียงควบกล้ำนั้นจะไม่สม่ำเสมอเช่นกันคือ บางครั้งออกเสียงควบกล้ำบางครั้งไม่ออกเสียง

อัปสร เสถียรทิพย์ (2533) เสนอปฏิญญาพนธ์เรื่อง “ความสนใจและพฤติกรรม การเปิดรับข่าวจากสื่อมวลชนของเด็ก” ผลการศึกษาพบว่า

1) สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างสนใจในการเปิดรับมากที่สุด รองลงมาคือวิทยุ และหนังสือพิมพ์

2) กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจเปิดรับข่าวจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์และวิทยุ โดยสื่อโทรทัศน์มักจะชมข่าวประจำวันในช่วงเวลา 19.30 - 21.00 น.

3) กลุ่มตัวอย่างให้ความเชื่อถือข่าวที่นำเสนอผ่านทางสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือหนังสือพิมพ์และวิทยุ เนื่องจากโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีทั้งภาพและเสียง เป็นข้อได้เปรียบมากกว่าสื่อประเภทอื่น

สำหรับความคิดเห็นต่อข่าวนั้น นักเรียนเห็นว่าข่าวมีผลดีมากกว่าผลเสีย ผลดีที่ได้รับมากที่สุดคือ ทำให้ทราบสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและได้ความรู้ทางวิชาการด้านต่าง ๆ และผลเสียที่แสดงความคิดเห็นคือ ข่าวจะทำให้ได้รับความรู้สึกหวาดผวา สะเทือนใจ อย่างไรก็ตามนักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การนำเสนอข่าวควรจะมี ความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ มีความจริงที่น่าเชื่อถือ มีสาระประโยชน์ต่อผู้รับข่าว สำหรับผู้อ่านข่าวทางโทรทัศน์และวิทยุควรมีน้ำเสียงสุภาพไพเราะ พุดชัดเจนและถูกต้อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาไทยในด้านการใช้คำ และโครงสร้างประโยคของข่าวที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเป็นแนวทางและส่งเสริมให้สื่อมวลชน โดยเฉพาะสถานีโทรทัศน์ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

ความสำคัญและประโยชน์

1. ทำให้ทราบลักษณะของภาษาไทยที่ใช้ในการเสนอข่าวทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 จังหวัดสงขลา
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการใช้ภาษาไทยในการเสนอข่าวทางสถานีโทรทัศน์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาลักษณะการใช้คำและประโยคในรายการข่าวที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 จังหวัดสงขลา จากต้นฉบับข่าว ในช่วงเวลา 19.00 – 20.30 น. เดือน มกราคม พ.ศ. 2540 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2540 รวมเวลาที่ออกอากาศ 151 วัน

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะการใช้ภาษาไทยในรายการข่าวที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 จังหวัดสงขลา โดยศึกษาการใช้ภาษาเขียนจากต้นฉบับข่าว ส่วนด้านการใช้ภาษาไทยของบุคคลในข่าวและการอ่านข่าวของผู้ประกาศข่าวจะไม่นำมาศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ต้นฉบับข่าว หมายถึง ต้นฉบับของเอกสารข่าวที่เขียนขึ้นเพื่อให้ผู้ประกาศข่าวอ่านออกอากาศ

วิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์การใช้ภาษาไทยในรายการข่าวที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 จังหวัดสงขลา จากต้นฉบับข่าว โดยเสนอผลการศึกษาในรูปการพรรณนาวิเคราะห์ มีขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1.1 ศึกษาหลักภาษาไทย ลักษณะทั่วไปของภาษาข่าว ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประมวลผลความรู้ ความคิด อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าเพื่อดำเนินการวิจัย

1.2 เก็บรวบรวมต้นฉบับข่าว ที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 จังหวัดสงขลา ในช่วงเวลา 19.00 – 20.30 น. เดือนมกราคม พ.ศ. 2540 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2540 รวมเวลาที่ออกอากาศ 151 วัน

2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ภาษาเขียนในด้านลักษณะการใช้คำ และลักษณะประโยคของข่าวที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 จังหวัดสงขลา

3. ขั้นสรุปและอภิปรายผล

3.1 นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุป

3.2 นำผลที่ได้จากการสรุปมาอภิปรายผล แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ